

EDINOST

Posamezna številka za Trst in okolico 20 vin., zunaj 20 vin.
Oglasi trgovcev in obrtnikov mm. 10 0 vin.; oamirne, zahvale
poslanice, vabila oglasi drugih zavodov mm. po 50 v., oglasi
v tekstu lista do 5 vrst 10 v., vsaka nadaljna vrsta 3 K. Mali
oglas po 8 vin., besede na strani pa 80 vin. Oglase sprejema in-
seratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo
izključno upravi „Edinosti“. Uprava in inzeratni oddelek se na-
hajata v ulici sv. Frančiška As. 20. — Poštovan račun 841.653

Izšla vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. —
Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. na str. D. Pisi
ni se pošilja o uredu. — Naročnina pisma se ne pre-
jemajo, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik
Stefan Godina. — Lastnik: koordinator lista „Edinost“. Tisk
tiskarna Edinost. Telefon uredništva in uprave II v. 11-57. —
Naročnina znaša: za celo leto 60 K, pol leta 30 K, tri mesece
17 K. — za nedeljsko izdajo za celo leto 12 K, pol leta 6 K.

Amerikansko odposlanstvo na Koroškem.

LJUBLJANA, 21. jan. Hrabrost in vztrajnost naših junakov pri Področju je sremenila politični položaj na Koroškem. Upi koroških Nemcev in nemških vojakov, da zasedejo s svojimi četami, pomoznimi s četami, poslanimi jim od Nemške Avstrije celo Koroško, so se izjalovili. Stali so naenkrat zagodeni med dva jugoslovanska tabora, enim v Velikovec, drugim v Področju. Svoje kočljivo stanje so izrazili s tem, da so poslali naši vladi svojega posredovalca s ponudbo za pogajanja o vojaških in upravnih razmerah na Koroškem. V Gradcu so se začela začetkom zadnjega tedna pogajanja med ljubljansko in koroško vlado. Dunajska vlada, koje čete so se borile ob strani koroških proti nam, je priznala zastopnikom koroške vlade upravičenost za pogajanje. Cel teden so se vršili v Gradcu razgovori, a koncem tedna so desneli na mrtvo točko. Zdelo se je, da se pogajanja za vselej razbijajo in se zopet začnejo nadaljevati sovražnosti na Koroškem. Toda hipoma se je položaj izpremenil. Ameriško mirovno odposlanstvo, na čelu mu polkovnik Miles in poročnik King, je poseglo vmes ter ponudilo svoje posredovanje. Z izrecnim zatrdilom, da bo, zaslišavši slovensko in nemško prebivalstvo na Koroškem, ukrenilo vse le začasno in da njegove odločitve ne bodo prav nič vplivale na odločitve pariškega mirovnega posveta. Mirovno ameriško odposlanstvo namerava ločiti Koroško v dva upravna dela, upoštevajoč pri delitvi že sedaj narodnostne in zemljepisne razmere. Vmesnega ozemlja ne mara ustvarjati, ker bi zamera pri razsojevanju sporov padla v vsakem slučaju na posredovalce. Koroško vprašanje se je s tem popolnoma izpremenilo. V kolikor moremo mi, ki ne poznamo podrobnosti pogajanj in doseženih sklepov, le od daleč soditi novi položaj, je sedaj potrebno to-le: Ko bo ameriško mirovno odposlanstvo zaradi delitve Koroške v dva upravna dela potevalo po deželi, da nakratko prouči narodnostne in zemljepisne razmere, je treba, da so naši ljudje na svojem mestu in da dajejo odposlanstvu točna in resnična pojasnila. Vsaka vmemarnost in popustljivost v tem oziru bi bila usodepolna. Druga stvar se nanaša na naš vojaški položaj. Koroške nemške čete, dobro oborožene in vačne boja, si bodo iskale novega polja za svoje delovanje. Najbližja pot jim bo na Štajersko. Zato opozarjamo naše vojaške kroge pravočasno na to nevarnost, ponavljajoč po starih izkušnjah dobreno resnico, da se Nemcu ravno takrat ne sme zaupati, kadar si mu dal roko v medsebojno spravo.

Polemika proti dr. Brejcu.

ZAGREB, 21. jan. »Hrvat«, glasilo Starčevićeve stranke, pravi, in »Rječ SHS« piše o govoru predsednika Narodne vlade na zboru zaupnikov V. L. S., v katerem je napadel Hrvatsko, čes da ne da Slovencem potrebnih živih četudi jih ima v izobilju. Oba lista zavračata ta napad in pravita, da je Hrvatska v polni meri storila svojo dolžnost napram Sloveniji.

Poljski vojaški ataše v Belgradu.

ZAGREB, 21. jan. Poljski vojaški ataše podpolkovnik Kopecki je te dni odpotoval v Belgrad.

Macedonija za Srbijo.

BELGRAD, 22. jan. Jugoslov. tisk. urad poroča: Za našo ofenzivo na solunski fronti, ko so naše čete z našim navalom prebile bolgarske črte, so se Macedonci, siloma vzeti v bolgarsko vojsko, trenutoma predajali našim vojakom in mnogi so z našimi četami nadaljevali borbo proti bolgarskim nasilnikom. Sedaj se vračajo v svojo osvobođeno domovino celo oni Macedonci, ki so pobegli živeli na Bolgarskem, kjer so v težkih in mučnih prilikah dobro poznali Bolgare. Mnogi izmed njihovih prejšnjih pristašev se brzdsko prižujajo nad Bolgari, zlasti zbog surovega in brezobzirnega obnašanja proti njim.

Ukrajinci na Ogrskem.

STANISLAVOV, 21. jan. Ukrajinski tisk. urad poroča: Poročilo generalnega štaba z dne 19. januarja. Na vseh frontah je položaj neizpremenjen. Na Ogrskem so Ukrajinci zasedli Czapp in Batyn.

STANISLAVOV, 22. jan. Ukrajinski tisk. urad poroča: Po Poljski brzojavni agenciji razširjena vest, da je baje bila bitka pri Tarnopolu, je popolnoma izmišljena. Tu gre najbrže za dogodke, ki so se odigrali pred štirimi tedni.

Boji med Poljaki in Nemci.

POZNANJ, 2. jan. Glasom Čehoslov. tisk. urada poročajo poljski listi, da so pogajanja med Nemci in Poljaki prekinjena in da so se zopet začeli boji.

PODLISTEK.

Umor v Sarajevu.

(Konec.)

Ostane še Tisza, ki se je v ogrski zbornici dne 9. julija 1914 takorekoč sam izdal.

Dober teden dni po saraevskem dogodku sem se peljal iz Ljubljane na Dunaj. Na Slovenskem je bilo še vse v črnih zastavah; ko je vlak pripeljal v nemške kraje, ni bilo nikjer več žalne zastave. Na Dunaju smo pa slišali, kar smo vedeli že poprej, da prestolonaslednik zadnja leta svojega življenja ni bil priljubljen. Očitali so mu versko mišljenje, očitali zakon s Čehinjo, s čimer je prišel brezdvomno tudi v konflikt z dvorom. Koliko so ti specialni dogodki, ki smo jih skušali opisati, imeli oporo v krogih nemških in madžarskih nacionalcev in svobodomoševcev, tega ne moremo tu preiskovati.

Naj sklenemo ta odstavek z resumejem, ki je vanj kondenziral dr. Zibert svoja razmišljanja: »Prestolonaslednik je bil zvaljen v past in je padel kot žrtva madžarske jugoslovanske politike.«

Sedaj si predočimo brezprimerno »lobo in činavščino

Finančni polom v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 22. jan. Mestni magistrat je z ozirom na slabe finančne razmere sklenil, da ne bo več plačeval obresti inozemskih komunalnih posojil.

Grad grofa Andrassyja opustošen.

BUDIMPEŠTA, 22. jan. Grad grofa Julija Andrassyja v Tiszi so pred nekaj dnevi tolbe iz okoliških vasi popolnoma oplenile. Škoda znaša nad 8 milijonov kron. Opustošenih je 59 krasnih dvoran, umetnine so vse uničene. Grof Andrassy je izjavil, da gradu ne bo dal več popraviti in da sploh ne bo več prestopil praga tega gradu.

Meje Nemške Avstrije.

DUNAJ, 22. jan. Dun. kor. urad poroča: Na mnoge proteste nemško-avstrijskega državnega urada za zunanje stvari zaradi zasečbe nemško-avstrijskega ozemlja po sosednih državah je despel sedaj po švedskem poslaniku odgovor angleške vlade. Angleška vlada je sporočila švedskemu poslaniku v London, da bo vprašanje mej in območja Nemške Avstrije rešeno na mirovni konferenci. Do tedaj se morajo meje čehoslovaške republike skladati z zgodovinskimi mejami provincij Češke, Moravske in Avstrijske Šlezije.

Volitve v Nemčiji.

BEROLIN, 21. jan. Volitve v Berlinu so se izvršile v miru. Za red je skrbelo 7 divizij vojaštva. Udeležilo se je volitev 80 do 90%. Izid še ni znan.

NAUEN, 21. jan. V nedeljo, dne 19. januarja je bilo v Berlinu popolnoma mirno, ako tudi je zanimanje za prve volitve v novi nemški republiki izvabilo veliko množico na ceste. Ljudje so se takoj v vzornem redu razdelili po brezštevilnih voliščih. Zaradi velike gneče volilcev je moralo dopoldne pred vsakim voliščem čakati na stotine ljudi po več ur, kar se jim je zdelo, kakor stara navada iz vojne dobe, ko so se nastajali pri prodajalnicah zaradi živla. Za vzdrževanje reda in zaradi tega, ker so pričakovali špartakovske nemire, so pozvali vojaštvo in ga razpostavili po vseh delih Berlina; dopoldne na vojaštvo ni bilo treba nastopiti. Vse mesto je takorekoč preplavljeno z letaki in listki. Posledni naporji vseh strank v soboto zvečer so podali mestni sliki značaj amerikanske volilne borbe; razen vledemonstracij, ki so se smele vsled vojaških odredb odigravati le v zaprtih prostorih, so se vršili tudi izprevidi z okrašenimi vozovi spominjalocimi na karneval. Vojaki so se prvokrat udeležili volitve in tudi živahne volilne borbe, ne da bi se kakorkoli razprli s predstojniki. Varstvo volilne prostosti slehernega državljan ali vojaka po svojem političnem naziranju je vplivalo očitno docela pomirjevalno na mnogobrojne volilce in na vse prebivalstvo. Znamenito je bilo, da so stale volilke v pretežni večini pred volišči.

BEROLIN, 22. jan. Dospel je bilo izvoljenih 409 poslancev za ustavodajno skupščino. Znan še niso izidi iz Koblenca, Trierja in Palatinske (Pfalz), skupaj 12 mandatov. Izvoljenih je: 160 soc. demokratov večinske stranke, 23 manjšinske stranke, 33 nacionalcev, 80 pristašev centra in krščanske ljudske stranke, 74 demokratov, 22 nemške ljudske stranke in 17 pristašev raznih drugih strank. Meščanske stranke bi imele 41 glasov večine nad obema socialno-demokratskimi skupinama, četudi bi vseh obeh 12 mandatov dobili socialni demokrati.

Nemška ustavodajna skupščina.

BEROLIN, 22. jan. Vlada je sklenila, da se sklíče ustavodajna skupščina 6. februarja, ter določila za sedež skupščine mesto Weimar, zibelko Goethejevega duha, namesto Potsdama, zibelke duha Friderika Velikega.

Mirovna konferenca.

Medzavezniška konferenca.

PARIZ, 22. jan. Medzavezniška konferenca se je sestala danes dopoldne ob 11 v ministrstvu za zunanje stvari. Seta sta se udeležila tudi maršal Foch in angleški admiral Hope.

Aprovizacijski svet.

PARIZ, 22. jan. Vrhovni medzavezniški aprovizacijski svet se je sestel včeraj pod predsedništvom Hooverja. Svet je odobril predloge stalnega odbora glede ustanovitve aprovizacijskih komisij pridruženih vlad: v Trstu za dežele dostopne od Adrije, v Bukarešti, v Carigradu in na Poljskem. Po poročilu o nužnosti, da se odpomore kritičnemu položaju na Poljskem, je svet pismeno zaprosil maršala Focha za neposredne ukrepe v smislu premirnih klavzul, da se zagotovi dopošiljanje živil poljskemu ljudstvu preko Gdanskega. Ukrenilo se je vse potrebno za aprovizacijo Finske in za to, da bo Nemčija izpolnjevala svoje obveznosti glede prehrane ruskih vojni ujetnikov.

tistih, ki se jim je umor zgodil na veselje, pa so pričeli vojno proti onim, na katere so zvalili svojo krivdo!
Potek in konec vojne sta odgovarjala poštenosti začetka.

Mislím, da je bilo teden dni pred dogodkom v Sarajevu, ko sva šla prelepo nedeljo z dr. Krekom na Limbarsko goro. Govorila sva o ljudstvu v Avstriji in rekla, da je pri nas med ljudstvom in v javni upravi še veliko poštenosti in da je v Avstriji dovolj moralne moči, da ozdravi. Oba sva stavila upanje na prestolonaslednika, neopratelja Madžarov, moža, ki je s svojo poroko dokazal, da ceni človeka po notranosti in ne gleda na narodnost in dvorne predsode. V njegovi vernosti sva videla poročstvo njegove značajnosti.

Mislím sem večkrat pozneje, da se je takrat tudi dr. Krek hudo motil — o sebi niti ne govorim. In vendar so avstrijski narodi res ozdraveli, ozdraveli veliko temeljiteje, nego sva takrat mislila s Krekom. Bog vidi dalje nego ljudje. Tudi Franc Ferdinand je pomagal k ozdravitvi, in sicer s svojo smrtjo veliko več, kakor če bi bil živel in bi se bil trudil, ozdravitvi z zunanjim zdravljenjem bolazen, ki je zahtevala operacijo.
Do enega prepričanja je prišel vsakdo, kdor je onazo-

Razveljavljenje pogodbe med Romunsko in entento.

MILAN, 22. jan. »Secolo« objavlja daljše poročilo iz Pariza, v katerem pravi: Entente vlasti, in sicer Angleška, Francoska in Italija, so uradno sporočile vladi v Bukarešti, da smatrajo za razveljavljeno pogodbo, sklenjeno svoječasno med njimi in Rusijo z ene ter Romunsko z druge strani za slučaj vstopa Romunske v vojno. Glavni, če ne edini vzrok tega koraka ententnih vlasti da je romunsko-srbski spor zaradi Banata. Srbi da so svoječasno zase zahtevali samo zapadni, srbski del Banata, ker pa je Banat zase zemljepisna in gospodarska enota, ga je Romunska zahtevala v celoti zase in ga v oni pogodbi tudi dobila zagotovljenega, pač valed usodne zmote, da se Srbija ni povabila k sklenitvi pogodbe med entento in Romunsko. Po polomu na Madžarskem pa da so Srbi zasedli ves Banat, tudi oni del, kjer prebivalo Romuni. Srbi pa le v neznatni manjšini. Da bi se odpravil za trenutek soprojad med Srbi in Romuni, so zasedle potem Banat francoske čete, ki pa da niso nepristransko napram Romunom in hočejo ustvarjati gotova dejstva v prid Srbom. Poročilo pravi, da se je v stvari izjavila neka odlična romunska osebnost, da ententa pač zato pospešuje srbske zahteve v Banatu, da bi se ne bilo Srbiji treba odrekatí svojim zahtevam in žrtvovati na dveh straneh, napram Romunski in napram Italiji, in da bi dobila Srbija za svoje žrtve na zapadu, v Adriji, kompenzacije na vzhodu v Banatu. —

Tajne pogodbe.

LONDON, 22. jan. Pariški dopisnik lista »Daily News« zatrjuje, da je po informacijah, ki jih je dobil te dni, stališče vlasti glede tajnih pogodb, sklenjenih po njih tekem vojne, naslednje: Pogodbe, ki jih je podpisala tudi Rusija, se smatrajo za razveljavljene, kolikor se tiče Rusije, ostane o pa veljavne, kolikor se tiče ostalih vlasti, ki so jih podpisale. Toda Amerika in Angleška smatrate, da bi se smisel teh pogodb moral izpremeniti po skupnem sporazumu, na podlagi dogodkov, ki so se izvršili medčasoma: ruska revolucija, vstop Zedinjenih držav v vojno, polom Avstrije itd. Te izpremembe bi se ne nanašale samo na Italijo, temveč tudi na Romunsko in druge vlasti. Znano je, da Srbi izpodbijajo veljavnost pogodbe, sklenjene meseca februarja leta 1916, z Romunsko, kateri se je odstopil Banat, dočim pa hedžaski Arabci, ki so pripomogli do porazne zmage generala Allembyja nad Turki, izpodbijajo pogodbo, sklenjeno pomladi leta 1916, med Angleško, Francosko in Rusijo glede Sirije in Male Azije. Avstranci pa se protivijo dogovoru, sklenjenemu v začetku vojne z Japonsko, kateri je zagotovili Japonski Karolinske in Maršalske otoke v Tihem oceanu.

Švicarski predsednik v Parizu.

PARIZ, 22. jan. Predsednik švicarske republike je posetil predsednika francoske republike Poincaréja, ki ga je sprejel v Elizeju. Zvečer je posetil ministrskega predsednika Clemenceauja.

General Diaz v Parizu.

PARIZ, 23. jan. Včeraj dopoldne ob 10'45 je dospel v Pariz vrhovni poveljnik italijanske vojske, general Diaz. Sprejeli so ga italijanski veleposlanik in drugi italijanski dostojanstveniki, v imenu francoske vojske pa general Alby in pariški vojaški poveljnik.

Razgovor z ministrskim predsednikom Protičem.

Dopisnik milanskega »Secola«, E. Lelli, poroča z datumom 19. t. m. svojemu listu o razgovoru z ministrskim predsednikom SHS, Stojanom Protičem. Pripoveduje, da ga je Protič sprejel sedaj v drugo, a da mu je obljubil tedaj, ko se je prvič poslovil od njega, da ga sprejme zopet, rekoč: »Vrnite se čez teden dni in pošljite mi svoja vprašanja pismeno.« In dopisnik pripoveduje sedaj:

Vrnil sem se danes dopoldne. Predsednik, ki še ni popolnoma okreval po lahni bolezni, zaradi katere je moral ostati nekoliko dni doma, me je sprejel enako prijazno. Pripomnil pa je takoj, da ne smatra za prikladno, da bi mi podal nove izjave.

— Ekscelenca, ali ste preleli moja druga vprašanja?
— Da, prejel, toda... — je dostavil z nasmeškom — toda vprašanjem ni bil priložen izvod »Secola« z mojimi prvimi razgovori. Dragi gospod, kadar prinesete list z onim razgovorom, tedaj .. pristanim na drugi razgovor.

— Kar pomenja, — sem dostavil jaz — prevedeno preprosto, da ne smatrate niti za koristno niti za prikladno

val razmere v Avstriji v zadnjih letih: da je bil bolni mož ob Donavi tako zrel za testament, da res ni najmanjšega vzroka za kako žalost.

Nan so veliki lažniki in hinavci prikrivali njegovo onemoglost, a v odločilnem trenutku je bil mož tehtan in bil prelahak...

Dr. Zibertova knjižica podaja slike iz časa njegove bolezni in njegovih zadnjih ur. Knjižica bo potolažila vse, ki jih je zanimala ta »izguba« nenadno, ker so bolnikovi lerobi trosili o njegovem »počutju« vedno napačne vesti iz sebičnih namenov. In se niso mogli hitro preorientirati. Zmota je deloma razumljiva; saj je tisti veliki korespondenčni urad, ki je izdalal o bolniku ob Donavi tendenčne napačne bulletine, imel dve ekspozituri celo v Ljubljani. Čim bolj se je pomikala bolezen bolnikova proti katastrofi, tem bolj so razni lerobi hiteli grabiti njegovo premoženje: avstrijski nadvojvode in njih soproge so pri tem kot najbližji sorodniki pridno sodelovali. Knjižica bo vse dobromisleče spravila z danim položajem in jih navdala z nekajenim veseljem nad novimi razmerami in s podjetnostjo, na temeljih pravice in demokracije delati na to, da se bolezen bolnika ob Donavi ne preseli med njegove — smejoče se dediče.

I. D.

v tem trenutku, da bi pojasnili nekatere svoje prejšnje izjave in mi podali nekatere nove, točnejše. Ekscelencija, oprostite mi preodkrito jasnost, toda dovolite mi, da povem, da morete, kot časnikar, bolje od vsakogar drugega razumeti gotove zapovedujoče potrebe razjasnitve. Smatram, da nekatere točke prejšnjega razgovora nujno potrebujejo pojasnila.

Minister je trdno odločen, da ne odgovori. Zdi se pa vendar, kakor bi se obotavljal za trenutke; toda samo trenutek.

— Ne morem, — je dejal, — povedal sem Vam že dovolj zadnjih.

— In ravno okoli onega, kar ste mi že povedali, naj bi se predvsem vrtil današnji razgovor.

Minister ni upošteval odgovora, meneč zaključiti razgovor.

— Ekscelencija, — sem povzel, ne da bi mu dal časa za to, — dovolite mi vsaj eno vprašanje. Kaj mislite o položaju z ozirom na odnose med Italijo in Jugoslavijo? Mogoče je, da so preposeganja na obeh straneh. Vsekakor so, ki mislijo, da je mogoče res odkrit sporazum med obema deželama.

— Morebiti, če Italijani izpremenijo svoje postopanje.

— Mislim, da nisem predrzen, če pripominjam, da bi drugi narodi morali izpremeniti neka svoja prenespravilna ravnanja. Ekscelencija, mislim, da bi ne bilo slabo, če bi se vendar enkrat ugotovile jasno in natančno meje spornega vprašanja. Na kak temelj bi bilo treba postaviti to vprašanje?

Minister je odgovoril na vprašanje le posredno.

— Predvsem je treba, — je dejal, — da Italija odstopi od londonske pogodbe. Morebiti bova potem mogla (ali pa tudi: »bomo potem mogli«; — Italijansko besedilo »allora noi potremmo« dopusča oboje) pričeti bolj prijateljski kramljati. V ostalem pa je v prejšnjem razgovoru odgovor na vaše vprašanje.

— Dovolite, ekscelencija. Vaš izrek se more, dasiravno je navidezno zelo točen, vendar v bistvu tolmačiti širše ali ožje.

— Ne morem reči več kot sem že rekel... in z druge strani, zakaj se zahteva to samo od nas? Zakaj ne prične Italija govoriti jasno?

— Se zadnje vprašanje, ekscelencija. Po mestu se govori danes dopoldne o poklicu prvega in drugega poziva pod orožje. Ali je vest resnična?

Ministrski predsednik se kaže nekako presenečen.

— Mobilizacija! — je vzkliknil. — Ne. Vsaj jaz ne vem ničesar.

S temi besedami je minister vstal in me, smehljaje se, odpustil.

Tako »Secolove« poročevalce o tem razgovoru.

Iz jugoslovanskega sveta.

Učitelstvo CM šol. V prvi seji višjega šolskega šolskega sveta, ki se je vršil 17. t. m. v Ljubljani, je član L. Jelenc stavil predlog: Narodni vladi se predlaga, da prevzame zasebno učitelstvo, ki služi na zasebnih Ciril-Metodovih družbah. Glede prevzetja šol naj se počaka Ciril-Metodovo družbo. Glede prevzetja šol naj se počaka do sklepa mirovne konference. — Predlog je utemeljil tako: Upravičenost do te zahteve se kaže v tem, da je bilo to šolstvo že v preteklosti naše najizrazitejše narodno šolstvo. Odpravijo naj se pa s tem tudi znaki kulturnih krivic, ki jih je moral slovenski narod v preteklosti pod tujim jarmom prenašati. — Da javnost pričakuje tega koraka od Narodne vlade, je razvidno že iz tega, da so v zadnjem času skoro popolnoma izostali vsi prispevki Ciril-Metodovi družbi, češ, da bo itak prevzela sedaj vse Ciril-Metodovo šolstvo Narodna vlada, na kar je ravno v zadnjem času opozarjala Ciril-Metodova družba v časopislu. — Ciril-Metodovi družbi je zaradi tega padel razpoložljivi kapital na najnižjo stopnjo, tako da bo vodstvo primorano zaradi tega izvažati najmanj to posledico, da odpusti del svojega učitelstva iz službe. — Računati je na to, da se bo v vsakem slučaju pridružilo to učitelstvo Narodni vladi: —

Akademski dom v Ljubljani. Ker vključ vsem noticam po našem časopisju nekateri visokošolci še vedno ne znajo doposlati pravilno opremljenih prošni, javlja tajništvo Akademskega društva, še enkrat sledeče: tisti, ki hočejo biti sprejeti v Akademski dom brezplačno, ali proti znižanemu plačilu, naj pošljejo tajništvu Akademskega društva prošnje s sledečimi prilogami: ubožni list, maturitetno izpričevalo in če mogoče, tudi potrdilo o vpisu na zagrebško univerzo. Eventuelno tudi potrdilo o vojaškem službovanju. Oni dijaki torej, ki so prošili za brezplačen ali polovičen vsprejem v Akademski dom, pa še niso poslali gori omenjenih prilog, naj nemudoma pošljejo dotične priloge tajništvu Akademskega društva v Ljubljani.

Za živila po znižanih cenah.

Uradni »Osservatore« objavlja v svoji včerajšnji številki (št. 18 od 23. januarja 1919) naslednjo naredbo gubernijske oblasti:

1. Nameščenci onih podjetij, ki uslužujejo redno nad 20 oseb (uradnikov in delavcev) izročijo svoje živilske izkaznice dotičnim ravnateljstvom. Ravnateljstva opremijo izkaznice s pečatom in podpisom ravnatelja ali podjetnika, sestavijo dvojen seznam in izročijo en izvod z izkaznicami vred okrajni bolniški blagajni (ali dotičnim enakovrednim bolniškim blagajnam), na jih potrdijo. Bolniška blagajna vrne potrjene izkaznice podjetjem, da jih izročijo lastnikom.

2. Nameščenci družin obrtnih, trgovinskih in dr. podjetij, ki niso omenjene zgoraj, naj živilske izkaznice, potrjene po delodajalcu, predložijo osebnim bolniškim blagajni, ki jih potrdi, kakor zgoraj, in vrne potem lastnikom.

3. Nameščencem (uradnikom, delavcem, učitelstvu) v državni, občinski službi in pri pooblaščenih podjetjih ter javnih dobroteljskih zavodih, ki nimajo nad 12.000 K letne plače, potrdijo živilske izkaznice dotični uradni načelniki, predstojniki zavodov in podjetij. Za nameščence teh kategorij ni treba potrdila bolniške blagajne, v kateri so morda vpisani.

4. Za državne, občinske ter javnih ali zasebnih zavodov in podjetij upokojeince ali za rodbine vpošklicancev (in tako tudi za begunce in bivše internirance), ki se dobivajo podporo, potrdi živilske izkaznice oni blagajniški urad, kjer se jim izplačujejo prejemki.

5. Za brezposelne osebe, ki ne dobivajo podpore za vpošklicance, begunce ali bivše internirance, potrdi izkaznice občinska posredovalnica za delo.

6. Vsem kategorijam se potrdi izkaznica na drugi strani.

7. Delodajalci in uradni načelniki, ki imajo nalog, da potrdijo izkaznice, se v slučaju, ako bi ne hoteli storiti tega ali da bi potrdili izkaznice osebam, ki po gornjih določbah niso upravičene, da bi dobivale živila po znižanih cenah, se kaznujejo z ječo do treh mesecev in globo od 700 do 1000 kron, če veljavni zakoni ne določajo še višjih kazni. Kdor bi na neupravičeno iskal ali si preskrbel potrdilo, da bi bil deležen pogodnosti v smislu te odredbe, se kaznuje z ječo do 6 mesecev in globo do 2000 kron.

Trst, 22. januarja 1919.
Gubernator: tenente generale C. Pettiti di Rozzo.

Okrajna bolniška blagajna in uradl. označeni pod 3, 4 in 5 sprejemajo živilske izkaznice v potrdilo:

danes, 24., za tiste, ki kupujejo tedenski odmerek v ponedeljek;

v soboto, 25., in nedeljo, 26. t. m., za one, ki kupujejo v torek;

v ponedeljek, 27. in torek, 28. t. m., za one, ki kupujejo v sredo;

v sredo, 29. t. m., za tiste, ki kupujejo v četrtek;

v četrtek, 30. t. m., za tiste, ki kupujejo v petek;

v petek, 31. t. m., za one, ki niso mogli predložiti izkaznic prejšnje dni.

Delavsko podporno društvo (Narodni dom, ul. Giorgio Galatti št. 20 in »Tržaško podporno in bralno društvo« ul. Carintia št. 39, potrjujeja svojim članom živilske izkaznice v uradnih urah.

Domače vesti.

Globe v kronah. Vrhovno poveljništvo Italijanske vojske odreja: V ozemlju, zasedenem po kr. vojski, je denarne kazni, zagrožene v lirah, razumeti, da so zagrožene v kronah.

Službeni znaki carinskih nameščencev. Gubernijska oblast odreja, da dobe carinski nameščenci kot službeni znak deset centimetrov širok rdeč trak z zelenima črkama R. D. Trak se nosi okoli rokava. Nadzorniki imajo pod črkama dve srebrni osmerozarni zvezdi, revidenti, officiali in asistenti pa po eno tako zvezdo.

Poštni urad Trst 6, v ul. Ugo Foscolo, bo od 1. februarja dalje odprt za občinstvo: ob delavskih od 8 zjutraj do 7 zvečer, ob praznikih od 9 dop. do 1 pop., ob nedeljah pa od 9 do 12 dop. Denarne pošiljatve se bodo sprejemale ob delavskih od 9 dop. do 6 zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 9 do 11 dop.

Predavanje v »Ljudskem odru«. Danes, v petek, se bo vršilo nadaljevanje predavanja zdravnika dr. J. Volavška ovezanimivem predmetu »letiki in ajeni profilaksi« in sicer v veliki dvorani Delavskega doma v ul. Madonna št. 15. Začetek ob 7.30 zvečer. Prepričani smo, da se udeležiti predavanja vse ono mnogoštevilno občinstvo, ki je bilo navzoče pri prvem predavanju, in žnjim gotovo tudi še marsikdo, ki je bil prvokrat zadržan. Vstopnina: za člane 60 vin., za nečlane 1 K, dijaki so prosti.

Telovadno društvo »Sokol« v Trstu. Danes ob treh popoldne se bo vršila v kavarni Balkan odborova seja, katere naj se udeleže vsi odborniki. — Podstarosta.

Svetovlansko pevsko društvo bo imelo v nedeljo, 26. t. m., ob 4 pop. svoj redni občni zbor pri F. Subanu na Višavi. Na dnevnem redu bo poleg drugega tudi razgovor o razširjenju moškega in o ustanovitvi ženskega in mešanega zbora. Zato so vsi ljubitelji in vse ljubiteljice lepe slovanske pesmi dobro došli! — Odbor.

Kdo ve kaj? Če bi kdo vojnih ujetnikov, ki se vračajo iz Rusije, kaj vedel o bivšem rojanskem učitelju Alojziju Spangerju, ki se je skupno s Hermanom Ipavcem, tudi učiteljem v Rojanu, nahajal v vojnem ujetništvu v Ardatu v Rusiji, odkoder je pisal zadnjikrat 7. februarja leta 1917., se prosil, da sporoči na naslov: Celestina Pegan, Miramar št. 12, pri Trstu.

Izgubljen. Pri prvi predstavi »Desetega brata« dne 16. t. m. se je pozabil v predzadnji vrsti na levi svilnat dežnik. Najditelj se prosi, naj ga proti nagradi odda v upravi Ednosti.

Poročilo varnostne oblasti za 21. jan. 1919. Aretacije zaradi tatvine 2. zaradi suma tatvine 1. zaradi »disfattizma« 1. iz razlogov javne varnosti 5. zaradi monopotskih prestopkov 1. — Anton Kobely, star 32 let, Tržačan, brez posla in stalnega bivališča, je bil aretiran, ker je na Goldonijevem trgu skušal ukrasti denarnico Mariji Calegarisevi. Peter Farra, star 14 let, iz Milja, in Ivan Sdrauli, star 15 let, Tržačan; sta bila aretirana, ker sta na trgu Rdečega mosta ukradla kmetici Mriji Broz listnico z 200 K. Našli so pri njiju tudi bankovec za 100 lir in dve denarnici s 16 K in K 10.46.

Promet v pristanišču. Prispeli so: »Erny« iz Reke, »Brioni« in »Trieste« iz Benetke; odpluli so: »Zriny«, »Risveglio«, »Sarajevo« v Benetke, »Filippo Artelli« v Taranto.

Zaradi nezvestobe. Po dveh letih vojnega ujetništva se je vrnil Josip Peroso v svoj domači kraj Milje, kjer pa je izvedel, da ga je njegova žena Ivana tačas varala z drugim. V upravičeni jezi je pograbil krivec in udaril žnjim ženo po glavi. Teško ranjeno žensko so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Nevaren padec. V mestno bolnišnico so pripeljali tridesetletnega Jerneja Furlana, ki je padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo v desnem kolenu.

Iz tretjega nadstropja je padel na ulico sedemletni Bruno Marinich. Mimogredoči ljudje so ga pobrali in ga zanesli na rešilno postajo, kjer mu je zdravnik podal

prvo pomoč in ga potem dal prepeljati v bolnišnico. Revček se je zelo težko pobil in pretresli so se mu najbrž tudi možgani.

V pijanosti. Snoči okoli 7 je bil poklican zdravnik rešilne postaje v ulico del Bosco št. 32, kjer je šestdesetletna Ernesta Olivetti v popolni pijanosti padla po stopnicah tako nesrečno, da se je poškodovala zelo težko. Zdravnik ji je sicer podal prvo pomoč, toda nesrečnica je pač morala imeti tako hude notranje poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Konji, ki so se splašili, so v ul. Stazzone podrli na tla kočijaža Josipa Zadnika. Obvezali so ga na rešilni postaji.

Nesreče. Josip Galič je v prosti luki padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Bruno Snidersich je skočil z voza v diru, padel ter se potolkel po obrazu in si poškodoval tudi levo oko. — Lucijo P., stanujočo v ul. Istituto št. 9, je mož »po nesreči« nekoliko preveč pobožal — imel je v rokah balico —, da je morala priti na rešilno postajo, kjer so ji olajšali bolečine.

DREVI OB 7.30 PREDAVANJE V »LJUDSKEM ODRU«.

MALI OGLASI

Prodaj korzo, brejo, švicarske o. Iščete se takoj štiri mehlikar? Pendice di Scorcola 3.64. Iščete se tudi ločene, vsaka z Lavren 12. 3.64. eno posteljo. — Naslov pove in odd. Edn. št. 620.

Prodaj posteljo, sobno, kuhinjsko omaro, omyvalnik, nočno omarico, Belvedere 29, l. 3.65. Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem a. e. e. u. v Trstu Via delle Poste št. 10. 46

Prodaj se v Gorici manjša hiša v popoln na dobrem stanu. Naslov pove in s. 1.2. Ogle vsake m. ožne, po ce' o' vagone, kupi atin. ul. Scorzera 8. 3218

Iščem kmeta

za obdelovanje zemljišča. — Zglasiti se je pri posestvu »K nig-berger« v Griljnu šte. 238.

PFAFF Hermann und Trocena

Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški uz rei. Trst, ul. Barrera vecchia 8 ima veliko zalogo — in trvaših premetov. — Seidel & Neumann in Singer & Gast & Gasser. Vene iz parcelane in bisorov, vezani z medeno žico, Bogata zaloga vseh po reščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje Trška ustanovljena 1. 1878. FRANCESCO B. DNAR spomen ko ital. ital. Trst, ulica Campanile 9. Najnižje konkurenčne cene

Zlato, srebro in dragulje

kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna A. Poth, v Trstu, Barriera vecchia 3

Tečaj za risanje in slikanje za začetnike

odprt od 13. januarja 1919 naprej. Pojasnila in vpisovanja od 9 do 12 v ul. San Fran- c sco d' Assisi št. 4 (druga stopnice), IV. n., vr. 23. V. Rendit.

Zobozdravnik Dr. Mratek

Trst — Corso 24 — I. n. — Trst. Ordinira od 9—12 dop. in od 3—6 pop. Breztolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje.

Zobozdravnik Dr. J. ČERMAK

v Trstu, ul. Giacchino Rossini 12 vogal ul. delle Poste Izdiranje zobov brez bolečin. Plombiranje in umetni zobje. Umetni zobje.

JADRANSKA BANKA

— TRST —

Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 9.

Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Sibenik, Zadar. Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun

in v lirah in kronah po najkulantnejših pogojih.

— Uradne ure blagajne od 9 do 13. —